

แผนการจัดการเรียนรู้ 3

เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวกการลบที่มีผลลัพธ์และตัวตั้งไม่เกิน 100,000

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระการเรียนรู้

โจทย์ปัญหาการบวกที่มีผลลัพธ์และตัวตั้งไม่เกิน 100,000 มีการทดจากหลักหน่วยไปหลักสิบ หลักสิบไปหลักร้อย

2. สาระสำคัญ

การแก้โจทย์ปัญหาต้องอ่านโจทย์ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ แปลความเป็นประโยคสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ และค้นหาข้อคำถามที่ไม่ได้ระบุไว้ในโจทย์เพื่อนำมาวางแผนแก้ปัญหาคิดคำนวณหาคำตอบ ซึ่งการบวกจำนวนที่มีผลบวกไม่เกิน 100,000 และมีการทดให้บวกจำนวนที่อยู่ในหลักเดียวกัน โดยเริ่มจากหลักหน่วย เมื่อผลบวกในหลักใดเป็นจำนวนที่มีสองหลักให้ทดไปอีกหลักหนึ่งที่อยู่ถัดไปทางซ้ายมือ

3. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มฐ. ค1.2 และ ป.3/2

มฐ. ค6.1 และ ป.3/1, ป.3/2

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เมื่อกำหนดโจทย์ปัญหาการบวกที่มีผลบวกและตัวตั้งไม่เกิน 100,000 มีการทดให้นักเรียนสามารถแปลความหมายของโจทย์ได้
2. เมื่อกำหนดโจทย์ปัญหาการบวกที่มีผลบวกและตัวตั้งไม่เกิน 100,000 มีการทดให้นักเรียนสามารถหาคำตอบจากโจทย์ที่กำหนดให้ได้

5. การจัดการเรียนรู้แบบอุปนัย

5.1 ขั้นเตรียมการ

นักเรียนทบทวนการบวกจำนวนสองจำนวนที่มีผลลัพธ์และตัวตั้งไม่เกิน 100,000

มีการทด เช่น $8,335 + 378 = \square$

$5,864 + 1,139 = \square$

ครูให้ตัวแทนนักเรียนออกไปแสดงวิธีคิดบนกระดานโดยนักเรียนทุกคนช่วยกันบอกวิธีคิด

5.2 ขั้นเสนอตัวอย่าง

ครูติดแถบคำถามบนกระดานดังนี้

อาโบซื้อเสื้อ 849 บาท แล้วยังมีเงินเหลือ 185 บาท เดิมอาโบมีเงินเท่าไร

นักเรียนอ่านออกเสียงโจทย์ปัญหาบนกระดานพร้อมๆกัน จากนั้นครูถาม คำถามดังนี้

- โจทย์ปัญหานี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร (เดิมอาโบมีเงิน)
- อาโบซื้อเสื้อกี่บาท(849 บาท)
- อาโบยังมีเงินเหลือกี่บาท(185 บาท)
- อาโบมีเงินมากกว่าหรือน้อยกว่า849บาท (มากกว่า)
- ทราบได้อย่างไร (นำจำนวนเงินที่ซื้อขนมปังรวมกับจำนวนเงินที่เหลืออยู่)
- ให้ตัวแทนนักเรียนออกไปแสดงวิธีคิดโดยใช้เงินของจริงและวาดรูปประกอบ

บนกระดาน โดยเพื่อนๆช่วยกันบอกวิธีคิด

- สามารถเขียนเป็นประโยคสัญลักษณ์ได้อย่างไร ($849+185 = \square$)

ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบ

5.3 ขั้นเปรียบเทียบ

(1) ครูติดแถบโจทย์ปัญหาบนกระดานเพื่อให้นักเรียนเปรียบเทียบสถานการณ์จากโจทย์ปัญหากับกิจกรรมใน 4.2 ดังนี้

ข้อที่ 1. พลอยใส่เสื้อ 756 บาท ซื้อกระโปรง 399 บาท พลอยใส่จ่ายเงินไปทั้งหมดกี่บาท

นักเรียนอ่านออกเสียงโจทย์ปัญหาบนกระดานพร้อมๆกัน จากนั้นครูถาม คำถามดังนี้

- โจทย์ปัญหานี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร (พลอยใส่จ่ายเงินไปทั้งหมด)
- ซื้อกระโปรงกี่บาท(399 บาท)
- พลอยใส่จ่ายเงินไปมากกว่าหรือน้อยกว่า756 บาท (มากกว่า)
- ทราบได้อย่างไร (นำจำนวนเงินที่ซื้อเสื้อรวมกับจำนวนเงินที่ซื้อกระโปรง)
- ให้ตัวแทนนักเรียนออกไปแสดงวิธีคิดโดยใช้เงินของจริงและวาดรูปประกอบ

บนกระดาน โดยเพื่อนๆช่วยกันบอกวิธีคิด

- สามารถเขียนเป็นประโยคสัญลักษณ์ได้อย่างไร ($756+399 = \square$)

(2) ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องและความสมเหตุสมผลของคำตอบ

ข้อที่ 2. แม่จ่ายค่าเช่าบ้าน 2,000 บาท จ่ายค่าเช่าบ้าน 1,110 บาท แม่จ่ายเงินค่าเช่าบ้านและค่าเช่าบ้านทั้งหมดกี่บาท

ให้นักเรียนเปรียบเทียบสถานการณ์จากโจทย์ปัญหากับกิจกรรมใน 4.2 โดยนักเรียนช่วยกันแปลความหมายของโจทย์ และเขียนวาดรูปประกอบพร้อมทั้งเขียนเป็นประโยคสัญลักษณ์ แล้วแสดงวิธีทำบนกระดาน

5.4 ขั้นสรุปกฎเกณฑ์

นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่องโจทย์ปัญหาการบวกที่มีผลลัพธ์และตัวตั้งไม่เกิน 100,000 มีการทบทวนการแก้โจทย์ปัญหานั้นจะต้องเริ่มจากนักเรียนสามารถสรุปได้ว่าการบวกจำนวนที่มีผลบวกไม่เกิน 100,000 และมีการทบทวนให้บวกจำนวนที่อยู่ในหลักเดียวกัน โดยเริ่มจากหลักหน่วย เมื่อผลบวกในหลักใดเป็นจำนวนที่มีสองหลักให้ทดไปอีกหลักหนึ่งที่อยู่ถัดไปทางซ้ายมือและการแก้โจทย์ปัญหาจะต้องเรียงลำดับตามขั้นตอนดังนี้

- (1) การอ่านทำความเข้าใจโจทย์และวิเคราะห์โจทย์
- (2) คิดว่าใช้วิธีการคิดในการหาคำตอบ
- (3) คิดคำนวณหาคำตอบ
- (4) ตรวจสอบความสมเหตุสมผลของคำตอบและตรวจคำตอบ

และการบวกจำนวนสองจำนวนที่มีการทอนนั้นต้องวางจำนวนเลขทั้งสองจำนวนให้อยู่ในหลักเดียวกัน

5.5 ขั้นนำไปใช้

นักเรียนเล่นเกม เก็บขยะๆ นักเรียนฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาโดยทำแบบฝึกทักษะที่ 3 และครูบันทึกผลการตรวจแบบฝึกทักษะที่ 3

6. สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรโจทย์
2. แบบฝึกทักษะที่ 3
3. เกม เก็บขยะๆ

7. การวัด ประเมินผล

1. สังเกตการตอบคำถาม
2. ตรวจผลงาน
3. แบบบันทึกตรวจแบบฝึก

8. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้บริหาร

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้บริหาร

9. บันทึกผลการสอน

.....

.....

.....

.....

10. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางวันทนี กะตะศิลา)

...../...../.....

เกม “เก็บเยอะๆ”

จุดประสงค์การจัดกิจกรรม

เพื่อฝึกทักษะการบวก

สื่อและอุปกรณ์

1. บัตรสี่เหลี่ยมรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ด้านหน้าเขียนคำตอบ ด้านหลังเป็นโจทย์ปัญหาการบวก
2. ชุดโจทย์ปัญหาการบวกสำหรับเลือกตอนเริ่มต้น

จำนวนผู้เล่น

เล่นเป็นกลุ่ม ๆ ละประมาณ 4-5 คน

การดำเนินกิจกรรม

1. ครูอธิบายจุดประสงค์
2. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละประมาณ 4-5 คน
3. ครูติดบัตรคำตอบบนกระดานดำ ด้านหลังบัตรคำตอบจะมีโจทย์ปัญหาการบวกข้อต่อไป

ต่อไป

4. ตัวแทนกลุ่มเลือกโจทย์ปัญหาจากชุดโจทย์ปัญหาการบวกจากครู เมื่อครูให้สัญญาณเริ่มให้ช่วยกันคิดหาคำตอบของโจทย์ปัญหานั้น เมื่อได้แล้วให้วิ่งไปหยิบคำตอบที่ครูติดไว้บนกระดานดำ แล้วกลับมาที่กลุ่มเดิม แล้วอ่านโจทย์ด้านหลังของบัตรคำตอบนั้น ช่วยกันคิดหาคำตอบให้ได้
5. ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกว่าครูจะบอกหมดเวลา กลุ่มใดได้คำตอบมากที่สุดจะเป็นผู้ชนะ
6. ให้สมาชิกของกลุ่มแต่ละคนได้มีโอกาสเป็นตัวแทนกลุ่มมาหยิบบัตรคำตอบที่ครูติดไว้อย่างทั่วถึงกัน

หมายเหตุ

โจทย์ปัญหาการบวกที่ใช้ให้มีจำนวน 2-3 หลัก เพื่อฝึกทักษะการคิดในใจ

ตัวอย่างโจทย์ปัญหา

บัตรคำตอบ(ด้านหน้า)

บัตรคำถาม (ด้านหลัง)

39

1. ฉันมีดอกไม้ 28 ดอก เก็บมาอีก 11 ดอก รวมมีดอกไม้กี่ดอก

87

2. ฉันมีหนังสือ 74 เล่ม ซื้อมาอีก 13 เล่ม รวมมีหนังสือกี่เล่ม

135

3. ฉันมีถ้วย 107 ใบ ซื้อมาอีก 28 ใบ รวมมีถ้วยกี่ใบ

64

4. มีนกอยู่บนต้นไม้ 53 ตัว ถ้านกบินมาอีก 11 ตัวจะมีนกอยู่บนต้นไม้กี่ตัว

103

5. มีกบ 93 ตัว กบกระโดดมาเพิ่มอีก 20 ตัว จะกบทั้งหมดกี่ตัว

หมายเหตุ ครูเตรียมบัตรโจทย์และบัตรคำตอบไว้หลาย ๆ ชุด ให้นักเรียนได้ฝึกยามว่าง

แบบฝึกทักษะที่ 3

เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหา การบวก การลบจำนวนนับที่มีผลลัพธ์และตัวตั้งไม่เกิน 100,000
 คำชี้แจง แบบฝึกทักษะที่ 3 แบ่งเป็น 2 ตอน ให้นักเรียนทำทั้ง 2 ตอน คะแนน เต็ม 10 คะแนน
 ตอนที่ 1 ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✕ ทับตัวอักษร ก ข ค ง หน้าคำตอบที่นักเรียนเลือก
 (ข้อละ 1 คะแนน)

1. ป้านินาขายข้าวได้เงิน 3,268 บาท ขายข้าวโพดได้เงิน 1,554 บาท ป้านินาขายข้าวและข้าวโพด
 ได้เงินกี่บาท
 - ก. 4,822 บาท
 - ข. 5,014 บาท
 - ค. 5122 บาท
 - ง. 5,888 บาท
2. เนื้อหมูหนัก 5,346 กรัม เนื้อไก่หนัก 4,587 กรัม เนื้อหมูและเนื้อไก่หนักรวมกันกี่กรัม
 - ก. 9,913 กรัม
 - ข. 9,921 กรัม
 - ค. 9,923 กรัม
 - ง. 9,933 กรัม
3. น้ำตาลทรายแดงหนัก 1,436 กิโลกรัม ถุงที่สองหนัก 1,478 กิโลกรัม น้ำตาลทรายสองถุง
 หนักเท่าไร
 - ก. 2,914 กิโลกรัม
 - ข. 2,924 กิโลกรัม
 - ค. 2934 กิโลกรัม
 - ง. 2944 กิโลกรัม
4. ดารามีเงินมากกว่าพิม 1,296 บาท พิมมีเงิน 597 บาท ดาราจะมีเงินเท่าไร
 - ก. 1,708 บาท
 - ข. 1,783 บาท
 - ค. 1,891 บาท
 - ง. 1,893 บาท

5. ในสนามมีเก้าอี้ 1,564 ตัว ครูให้นักเรียนนำมาเพิ่มอีก 359 ตัว ในสนามจะมีเก้าอี้ทั้งหมดกี่ตัว

- ก. 1,915 ตัว
- ข. 1,923 ตัว
- ค. 1,924 ตัว
- ง. 1,925 ตัว

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนแสดงวิธีทำ (ข้อละ 5 คะแนน)

1. ถังน้ำใบหนึ่งมีน้ำอยู่ 1,695 ลิตร เมื่อเติมน้ำเข้าไปอีก 1255 ลิตร น้ำจะเต็มถึงพอดี ถังใบนี้จุน้ำได้ทั้งหมดกี่ลิตร

ให้วาดภาพ แสดงวิธีคิดหาคำตอบ

วิธีทำ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. พี่มีเงิน ฝากธนาคาร 3,268 บาท วันนี้้นำเงินไปฝากเพิ่มอีก 2,356 บาท
รวมพี่มีเงิน ทั้งหมดกี่บาท

ให้วาดภาพ แสดงวิธีคิดหาคำตอบ

วิธีทำ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

แบบบันทึกคะแนนแบบฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาที่ 3

ที่	ชื่อ-นามสกุล	คะแนนที่ได้
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
รวม		